

[Niels Helveg Petersen.]

hvilke virkninger energiproblemernes opståen får for vor økonomi, både på kort sigt, men også på noget længere sigt.

I forbindelse med, hvad vi savner, vil jeg også gerne efterlyse — hvad der jo bliver al mulig anledning til at få frem under folketingets videre arbejde med regeringens forslag — et samlet overblik over, hvad regeringens forslag betyder. Hvad bliver den samlede virkning af regeringens skattelettelser, af dens besparelser, af dyrtidsindgrebet på sådanne centrale ting som prisudvikling, privatforbrug og betalingsbalance i den kommende tid?

Jeg må indrømme, at det i øjeblikket og uden en manuduktion om regeringens egne skøn er vanskeligt at se, hvad den samlede virkning af alt dette her bliver. Som sagt, det er noget af det, som vi snarest må have frem ved behandlingen af regeringens forslag i det politisk-økonomiske udvalg.

Det er også en svaghed, at vi i dag ikke i detaljer kender regeringens besparelsesforslag. Mest konkret var statsministeren, da han talte om visse skattelettelser, der især tilfalder besiddere af jord og fast ejendom. Man mærker, at finansministeren hedder Anders Andersen, og som helhed må man nok om de økonomiske indgreb, der her er præsenteret, sige, at de mere smager af Andersen end af Nyboe, og vi havde nok foretrukket det modsatte.

Det er svagt, at regeringen ikke i dag har præsenteret sin spareplan. Det er f.eks. vanskeligt for os at vurdere de samlede sociale og fordelingspolitiske virkninger af dyrtidsindgrebet, når man ikke ved, på hvilke områder der vil ske beskæringer som følge af sparepolitikken.

Disse ting må nødvendigvis vurderes i sammenhæng, men jeg vil godt sige, at der på forhånd må knytte sig en vis betænkelighed med hensyn til den samlede sociale balance. Det er betænkeligheder, jeg senere skal komme tilbage til. De bebudelser, der fra regeringens side har været om besparelser, har bl.a. gået i retning af, at man fra statens side skulle vælte udgifter over på kommunerne, eller rettere gennemføre ordninger, hvorved man belastede kommunernes likviditet. Sådanne forholdsregler kan godt på papiret, i statens regnskaber, komme til at ligne en besparelse, men er det

jo altså kun på papiret; det er kun bogholderibesparelser.

Venstre stillede under valgkampen i ud-sigt, at der i finanslovsforslaget skulle spares konkret 3 mia kr. i reelle besparelser. Jeg vil gerne advare regeringen imod, at man for at nå dette magiske tal foretager posteringsbesparelser. I så fald er det bedre, om regeringen sagde: vi kan ikke lige netop i øjeblikket, med den tidsfrist, der er os givet, finde disse 3 mia kr. i reel reduktion i den statslige aktivitet. Det vil blive forstået hos os, fordi vi har det synspunkt, at udgiftspolitikken ikke er et spørgsmål om at svinge en stor sparekniv lige netop i øjeblikket; spørgsmålet om udgiftspolitikken er en langsigtet, en flerårig indsats for at vende kurven i det statslige udgiftsforløb, og man skal altså ikke tro, at der er noget magisk i dette tal på de 3 mia kr. Vi vil foretrække, at man undgår papirbesparelser, som kun vil skabe skuffelser.

I forbindelse med udgiftspolitikken kan jeg ikke undlade at fremhæve, at energiproblemerne i forbindelse med budgetproblemerne efter vor opfattelse gør det naturligt at tage de store trafikinvesteringer, som er besluttet, op til nyvurdering.

Regeringen har foreslået lettelser på forskellige beskatningsområder. Vi vedstår, at vi ønsker at medvirke til ophævelse af 2½ pct.s afgiften ved omsætning af fast ejendom. Vi vedstår også det forslag til formuebeskatning, som regeringen har fremlagt, og som jo var den direkte årsag til, at valget i sin tid blev udskrevet. Men i forbindelse med 2½ pct.s afgiften synes jeg, der er grund til at stille spørgsmålstegn ved, om det er særlig rimeligt, at den skal ophæves pr. 1. oktober 1974. Jeg tror i hvert fald, at det er en farlig illusion at tro, at priserne på fast ejendom vil blive holdt nede, ved at man sådan udskyder denne afgifts bortfald. Jeg tror ikke, at det vil vise sig at have nogen som helst realitet i sig.

Vi forstår, at regeringen vil gennemføre ændringer på parcelhusområdet, og at regeringen også på lejeområdet, vistnok bortset fra boligsikringen, udskyder mere langsigtede ændringer. Det er vi betænkelige ved. Det er en kendt sag, at det er en grundlæggende svaghed i dansk økonomi, at der er sket en offentlig subsidiering af boligforbruget, som har ført til et boligforbrug i Dan-